

וכי צדיק מושל בכורא? הכל דבריהם של חולי הנפשות

הנה ברוך ה' הנותן ליעף כח, לאחר ו' מאמרים פשוטים וברורים לכל ילד שהגיע לגיל חינוך, זכינו לבאר וללבן היטב את ענין – "מחשבות הלב ומעשים בסתר". ובו הוכח והוכרה, כי אין אדם צדיק נביא קדוש אשר ידע, יודע, וידע לעתיד, את מחשבות הלב של בני האדם. כלומר, שאין ביכולת אף אדם להתחקות ולהדמות למידה זו של הכורא יתברך. והוא, להביט במחשבות ליבו של האדם, או להביט בדברים ובמעשים אשר נעשו בסתר. וכבר ביארנו שכאשר רצה הוא יתברך יתעלה שמו, לגלות דברים לעבדיו הנאמנים לעת הצורך, גילה ואמר, דווקא מה פלוני חשב בתוך הלב. אבל גם באופן כזה, מעולם לא הראה לאף אחד מברואי את מחשבת הלב של אדם מסויים. וכל מי שכופר ביסוד זה מיסודות הדת, הרי הוא מין ואפיקורוס ארוה.

ולאחר כל זה, אחר הבנה ברורה זו, שלח אחד החברים לפלוני הודעה על מנת לעוררו לדרך האמת, ובו מאמר קצר של רבותינו הטהורים בתלמוד הבבלי (פסחים נד): "תנו רבנן: שבעה דברים מכוסים מבני אדם, אלו הן: יום המיתה, ויום הנחמה, ועומק הדין, ואין אדם יודע מה בלבו של חברו, ואין אדם יודע כמה משתכר, ומלכות בית דוד מתי תחזור, ומלכות חייבת מתי תכלה". והרי קבלה ברורה ביד חז"ל כי אין אדם יודע מה בליבו של חברו. וזו מידה השייכת לכורא יתברך בלבד.

וכאשר קיבל פלוני את מאמר חז"ל, ענה כך: "יש פסוק – צדיק מושל ביראת ה'". מה שה' רואה הצדיק שולט בזה, לכן גם הוא רואה. הצדיק עצמו לא רואה, הוא מקבל מהראייה של ה' יתברך עצמו". ע"כ התשובה המלאה בטינופת של מינות ארוה בצירוף כסילות רצופה.

הנה, מלבד שכותב התשובה לא התבונן היטב במה ששולחים לו על מנת לעוררו לאמת. ובדרך מתועבת זו הוא מתנהג בדיוק כמו העולם ה-"חרדי" בהתגלמותו וכישופו, ומשקף לנו את המצב הקשה ששורר בקרב האנשים שנחשבים היום, "מאמינים" – "חרדים" – "יראי שמים" – "גאונים", וכן על זאת הדרך. וכבר צווח עליהם הנביא ואמר (ירמיהו פרק ב פסוק ח - ט): "הכֹּהֲנִים לֹא אָמְרוּ אֵיהּ יְהוָה וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהִרְעִים פִּשְׁעוּנִי בִּי וְהִנְבִּיאִים נִבְּאוּ כְּבַעַל וְאַחֲרַי לֹא יִוָּעְלוּ הֲלָכוּ: לִכֵּן עַד אָרִיב אֶתְכֶם נְאֻם יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְנֵיכֶם אָרִיב". מה? תופשי התורה לא יודעים את הכורא? אומר הנביא, לא! הם לומדים תורה, הם מתפללים שנים על גבי שנים בבתי כנסיות, ואף יכולים להיות נבאים שמנהלים בתי כנסיות, ואין להם מושג עדיין מי זה הכורא יתברך.

עוד מוסיף הכותב, ומנסה כדרכם של הכסילים לשרבט "חידוש" שכולו מלא בווהמה ומינות ארוה, בתוך פסוק טהור מפסוקי התנ"ך. וכמובן אפילו את הפסוק לא כתב בצורה נכונה, וזה מפאת שני סיבות: או שהוא למד כך מאחד שגם הוא אינו יודע ללמוד וללמד, או שהוא שינה את הפסוק כפי רצונו. וכמובן שאם שינה את הפסוק והוסיף בה דברים כפי רצונו וגרם למשמעות להיות שונה, הרי דינו חמור ביותר. כי בכך נמצא שדינו מסית ומדיח.

והנה נפרק אחד לאחד את פירושו הפאגני והטמא שהנחית בתוך פסוק מפסוקי התנ"ך. וכל זה אני כותב למען יהיה לבני אדם תשובות לתת לכסילים הללו שמדמים עצמם חכמים ונבונים ושלמים בדרכי ה' יתברך. וגם שילמדו הקוראים לא לסמוך על אף פאגני שעונה תשובות בבורות וכסילות, ומחדיר הזיות קשות בליבות בני אדם. וכמוכן אציין, שאין לקורא לסמוך גם עלי כאשר שומעים ממני דברים, אלא לפתוח את מקורותי ומה שאני מביא.

פלוני כותב כך: "יש פסוק – "צדיק מושל ביראת ה'". היכן הפסוק? איפה הוא נמצא? האם אני בתור מקבל התשובה, שלא יודע היכן המקור לדברים, כיצד אני אמור להאמין לדבריו? אמנם כאן הבעיה מתחילה, כאשר שומעים מאדם כזה אשר נמצא "שנים" בדת ישראל, אז נוטים בני אדם להאמין לו, ולאחר מכן הדברים נכנסים ללב האדם, ונמצא הזיות קשות חדרו לעם ישראל בחינם! והנה, גם אם היה פסוק כזה כפי דבריו אחת לאחת. הרי לפי בורותו ובערותו, סבר הוא שיש לכורא יתברך "יראה"! כאילו הקב"ה "ירא" או "מפחד" חלילה, וכזה הגשים הוא את הבורא יתברך, וזו מן יסודות הדת, והכשיל את עם ישראל, והרי הוא מין גמור עד אשר ישנה מחשבתו.

כמו שכתב רבינו (הלכות תשובה פרק ג הלכה ז): "חמשה הן הנקראים מינים: האומר שאין שם אלוה ואין לעולם מנהיג, והאומר שיש שם מנהיג אבל הן שנים או יותר, והאומר שיש שם רבון אחד אבל שהוא גוף ובעל תמונה, וכן האומר שאינו לבדו הראשון וצור לכל, וכן העובד כוכב או מזל וזולתו כדי להיות מליץ בינו ובין רבון העולמים. כל אחד מחמשה אלו הוא מין". עכ"ל. וכתב ר' אברהם בן דוד ממושקירה בהשגותיו על הרמב"ם, "ולמה קרא לזה מין? וכמה [מרביתונו שהיו] גדולים וטובים ממנו, הלכו כזו המחשבה, לפי מה שראו במקראות, ויותר ממה שראו בדברי האגדות המשבשות את הדעות". עכ"ל. ובעצם בהשגה זו, מלבד זלולו של הראב"ד במעלת הרמב"ם, עוד מגלה לנו הראב"ד, שרבותיו חשבו מחשבת מינות כלפי הבורא יתברך. שהרי כתב רבינו, שכל מי שסובר שיש לבורא יתברך יד או רגל וכיוצא בזה, עם כל גדולתו בתורה, הרי הוא מין גמור.

וכבר כתב רבינו במורה (חלק א' פרק לו'): "ואתה דע, שכל זמן שתהא בדעתך גשמות [כלפי הבורא יתברך, שתחשוב שיש לבורא יתברך יד או רגל חלילה], או [שתחשוב בדעתך שיש לבורא יתברך] מאורע ממאורעות הגוף, [כגון: לידה, קושי, עצב, נחת רוח, בכי, שמחה, דיבור, שינה, הרגשה וכו'. דע כי במחשבה זו בלבד], הנך מקנא ומכעיס, וקודה אש חמה, ושונא ואויב וצר, [הינך] יותר חמור מעובד עבודה זרה בהרבה. ואם יעלה בדעתך שיש ללמד זכות על מאמיני הגשמות בשל היותו חונך כך, או מחמת סכלותו וקוצר השגתו, כך ראוי לך להיות בדעה [זו] [במי ש]עובד עבודה זרה, מפני שאינו עובד [עבודה זרה] אלא [רק] מחמת סכלות או חנוך, מנהג אבותיהם בידיהם". עכ"ל. ותשובה זו במורה מופנית ישירות לראב"ד, ובה מבאר רבינו שאין התנצלות ואין כף זכות על רבותיו של הראב"ד, שחשבו בדעתם שיש לבורא יתברך יד או רגל חלילה. וכך פלוני נהג בדיוק, כאשר הבין את הפסוק כפשוטו! שלאמיתו של דבר לא נכתב בכלל כמו שכתב, כאשר נביא בהמשך.

ונמשיך בדבריו של פלוני: "יש פסוק – צדיק מושל ביראת ה'". מה שה' רואה הצדיק שולט בזה, לכן גם הוא רואה. ע"כ. אוי לעם ה', אוי למילים הללו שנכתבו, נאמרו, כמה בזיון וקצף כלפי מעלה, כמה דברי כפירה ומינות בתוך המילים הללו של זה האיש שחירף את ה'. ומדוע דבריו כה חמורים בעיני? מדוע דבריו כה מלאים בטינופת מינות בעיני?

מכיון שפלוני טוען, שהאדם החלוש, הנחות, הנצרך, אשר נוצר מטיפת זרע, והינו הבריאה הכי חלשה מכל הבריות שיש בעולם, יכול לשלוט בבורא יתברך, בראייתו, בהשגתו, בהבנתו, בחכמתו. כלומר לפי הכסיל, יש ביד אדם חלוש וקרוץ מחומר, להגיע למדרגה בה הוא דורש מן ה' ומצוה עליו לסור למרותו, ויש בו יכולת להדמות לבורא, מכיון שהצדיק "מנהל" את הבורא. (לפי שיטת הכסיל. הלילה לנו מלחשוב דברים נתעבים כאלה). שהרי נאמר לפי שיטתו, "צדיק מושל ב-יראת ה'". וזהו אסון נורא וחותרמת ברזל לכסילות אשר יש בעמנו, וכל זה מטומאת מחשבות מינות, אכילת נבילות וטריפות, ראיית סרטים רעים, ועידוד קבוצות כדור-עגל וכל כיוצא בזה.

ואלו בדיוק אותם הבערים המתקתקים במכשיריהם, ומגיבים לי תגובות נאצה, אלו אותם הכסילים המשיגים עלי שנותנים דופי בפסוקי התנ"ך.

ונסיים בדבריו הנתעבים: "הצדיק עצמו לא רואה, הוא מקבל מהראייה של ה' יתברך עצמו". ע"כ. כעת, לאחר שכתב דברים קשים כלפי מעלה וחירף וגידיף, עכשיו הוא כותב, "הצדיק עצמו לא רואה, הוא מקבל מהראייה של ה' יתברך עצמו". ע"כ. ואיני יודע מה יותר חמור, ההתחלה של דבריו, או הסוף של דבריו. בכל אופן, לפי דבריו של הכסיל, הצדיק יש בכוחו לקבל את ראייתו והשגתו של ה' יתברך ממש. כלומר, יש ביכולת אנוש, להשיג את השגתו של ה' יתברך בצד מה.

הבה נתבונן במשה רבינו אשר הוא בחיר האדם בוודאי. ופעם אחת התבוננתי בפסוק שנאמר על משה רבינו כך (במדבר פרק יב פסוק ג פרשת בהעלותך): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ עֵינָיו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה". ויצא לי לשאול, מפני נאמר על משה רבינו המילה, "מאוד", היה מספיק לומר, "והאיש משה עניו". ובשביל מה באה המילה "מאוד"? ובאמת לאחר חקירה ודרישה קטנה, לא מצאנו על אף אדם בכל התורה נביאים וכתובים שנאמר על איזה שהוא אדם שהיה ענוותן. ובוודאי לא נוכל לחשוך אותם שלא היו ענוים, כי הענוה היא היפך הגאווה. אלא חייבים אנו לומר, שאע"פ שהיו הרבה ענוים, בכל זאת לא יקרא אדם לעולם עניו, אלא אם כן הוא יהיה "עניו מאוד". ומכיון שלא היה אדם כמו משה רבינו שהיה בענוה כה גדולה, הוא היחיד שנכתב עליו שהיה ענוותן.

ודע כי משה רבינו שבר כל המסכים המבדילים כולם. כמו שכתב רבינו הטהור (פירושו המשנה לרמב"ם מסכת סנהדרין פרק י משנה א): "והיסוד השביעי נבואת משה רבינו. והוא, שנאמין שהוא אביהן של כל הנביאים שקדמו לפניו והבאים אחריו, הכל הם למטה ממנו במעלה, והוא בחיר ה' מכל המין האנושי, אשר השיג ממנו יתעלה יותר ממה שהשיג ושיג כל אדם

שנמצא ושימצא. ושהוא עליו השלום הגיע לתכלית הרוממות מעל האנושיות עד שהשיג המעלה המלאכית ונעשה במעלת המלאכים, לא נשאר לפניו שום מסך שלא קרעו ולא עצר בעדו שום מעצור גופני, ולא נשאר בו שום דבר מן החסרון לא מעט ולא הרבה, והושבתו בו הכוחות הדמיוניים והחושים בכל השגותיו, ונתבהל כוחו המתעורה, ונשאר שכל בלבה, ועל ענין זה אמרו עליו שהוא מדבר עם ה' בלי אמצעות המלאכים" ע"כ. והרי שאחד מיסודות הדת הוא להאמין ולדעת שמשה רבינו היה היחיד שהגיע לדרגה זו.

וכתב רבינו (פירוש המשנה לרמב"ם מסכת סנהדרין פרק י משנה א): "והיסוד השמיני הוא תורה מן השמים. והוא, שנאמין שכל התורה הזו הנמצאת בידני היום הזה, היא התורה שניתנה למשה, ושהיא כולה [ניתנה] מפי הגבורה, כלומר שהגיעה עליו כולה מאת ה', הגעה שקורים אותה על דרך ההשאלה, "דיבור", ואין יודע איכות אותה ההגעה אלא הוא עליו השלום, אשר הגיעה אליו, ושהוא [משה רבינו היה] במעלת לבלר שקורין לפניו, והוא כותב מולה, תאריכה וספוריה, ומצותיה, וכך נקרא "מחוקק". ע"כ.

והנה אותו משה רבינו כאשר מבקש רק לקבל ולהבין את דרכיו של ה' יתברך האמיתיים, ולהבין מהלכיו. עונה לו ה' יתברך ואומר (שמות פרק לג פסוק יח - כג פרשת כי תשא): "וַיֹּאמֶר ה' אֲנִי נָא אֶת־כִּבְדְּךָ: וַיֹּאמֶר אֲנִי אֶעֱבִיר כְּלִיטוּבִי עַל־פְּנֶיךָ וְקִרְאתִי בְשֵׁם יְהוָה לְפָנֶיךָ וְחָנְנִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרַחֲמֵי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם". אבל אמר לו ה' יתברך, "וַיֹּאמֶר לֹא תוּכַל לִרְאֹת אֶת־פָּנַי כִּי לֹא־יֵרְאֵנִי הָאָדָם וְחַי: וַיֹּאמֶר יְהוָה הִנֵּה מְקוֹם אֲתִי וְנִצַּבְתָּ עַל־הַצּוּר: וְהָיָה כַּעֲבָר כְּבֹדִי וְשִׁמְתִּיךָ בְּנֶקֶת הַצּוּר וְשָׁכַתִּי כַּפִּי עָלֶיךָ עַד־עֲבָרֶי: וְהִסַּרְתִּי אֶת־כַּפִּי וְרָאִיתָ אֶת־אֲחֵרַי וּפָנַי לֹא יֵרְאוּ. וְכִי לְבוּרָא יִתְבַרַךְ יֵשׁ פָּנִים חֲלִילָה?! וְדַאי שְׂלֵא. אֵלֵא אִמַר ה' יתברך למשה, לא תוכל להכיר אותי באמת מי אני ואת המהלכים שלי, ולהשאר בחיים! ומה פירוש לא תוכל? וכי הבורא הוא חסר יכולות להשאיר אדם בגוף חי ולהכירו? אלא השגת ה' בידיעה שלימה כזו, לא תוכל להמצאות בגוף גשמי זה מה שנקרא מדעי הרוח. ולכן מעשה מרכבה האמיתי, זה לא פרצופים, זיוונים, בירור ניצוצות והדומים מן ההזיות הללו. ה' ירחם. אלא מעשה מרכבה, זו הבנה במהלכי ה' יתברך בעולמו, מי הוא ומה יכולתו האמיתית.

והנה כאשר נתבונן בבקשתו של משה, נראה כמה דברי הכסיל נתעבים מאוד כלפי הבורא. ומה משה שהיה בחיר האדם מכל המין האנושי, כאשר ביקש לדעת רק את מהלכיו של ה' יתברך ואת מדעי הרוח לאמיתם של דברים, אמר לו הבורא יתברך, שלא ניתן לעשות כן. כל שכן לדברי הנעצה של הכסיל הנזכר, שכתב שיש בכח הצדיק לקבל את חושיו, ואת עצמותו של ה'. סוג כזה של גידוף ונאצה עוד לא פגשתי. מה גם שנוכל הדבר בטמטום גדול.

ואחר שפירקנו את דבריו של האיש שחירף וגידף כלפי הבורא יתברך, כעת נביא את הפסוק האמיתי והלא משורבט. נאמר בשמואל (ב פרק כג פסוק א-ג): "וַאֲלֹהֵי דְבָרֵי דָוִד הָאֲחֵרִים נָאִם דָּוִד בְּיָשִׁי וְנָאִם הַנְּבִיר הָקָם עַל מְשִׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וַיַּעֲזִיב זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל: רֹחַ יְהוָה דְּבָר־בֵּי וּמַלְּתוֹ עַל־לְשׁוֹנִי: אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לִי דְבַר צִוֵּר יִשְׂרָאֵל מוֹשֵׁל בְּאֲדָם צִדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים". והנה הנביא שמואל מתאר את דבריו האחרונים של דוד מלך ישראל. ובהם דוד

המלך מסביר, שהקורא את מזמוריו ואת שיריו לבורא יתברך, לא יחשוב שהם דברים של מה בכך, אלא יש בהם דברים שהבורא שם לו בפיו לומר, על מנת ללמד אחרים. ולזה אמר, "רוח ה' דבר בי ומילתו על לשוני", שמכיון שרצה הוא יתברך להלל ולשבח את הבורא, הביא לו הבורא יתברך דיבורים נכוחים וטובים על לשונו. ויונתן תרגם שאמר דוד המלך דברים אלו בנבואה. (ע"פ הרד"ק).

והמשיך ואמר שמואל הנביא את דבריו של דוד המלך. שאמר דוד המלך, "אלהי ישראל לי דיבר צור ישראל", כלומר, אלו הדברים שאני הולך לומר, מאת ה' בנבואה הם. ומה הם? "מושל באדם צדיק" – "מושל יראת אלהים". כלומר, פלוני הנוכח, הוסיף בפסוק אות מיותרת, שכתב, "צדיק מושל ביראת אלהים", והוסיף את האות "בי"ת", ובכך עיוות בצורה נוראית את ההבנה, והכריח בכך לפי בורותו, שיש לבורא יתברך "יראה", כאילו הוא יתברך מפחד ממשוהו חלילה.

וכתב בפירוש המשנה לרבינו הטהור הרמב"ם (מסכת סנהדרין פרק י משנה א): "היסוד הראשון - מציאות הבורא יתבתח. והוא, ש[נדע בדעתנו ונחתום בליבנו, כי] יש שם מצוי בשלמות אופני המציאות, והוא עלת מציאות כל הנמצאים, ובו קיום מציאותם, וממנו נמשך להם הקיום. ואילו [הלילה] נתאר סילוק מציאותו, [נדע בהחלט] כי אז בטלה מציאות כל נמצא, ולא ישארו קיימים במציאות. [ואמנם], אלו נתאר סילוק כל הנמצאים זולתו, כי אז [ודאי] לא תבטל מציאותו יתעלה, ולא תחסה.

כי הוא יתעלה בלתי זקוק במציאותו לזולתו [לאף אחד], וכל מה שזולתו מן השכלים, כלומר המלאכים וגרמי הגלגלים ומה שלמטה מהן, הכל זקוק במציאותו אליו. וזה יסוד הראשון, הוא אשר מורה עליו דיבור [שאמר] (שמות פרק כ פסוק ב פרשת יתרו): "אֲנִכִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים לֵאמֹר יְהוָה לְךָ אֱלֹהִים אַחֲרָיִם עַל־פְּנֵי". ע"כ.

והנה מכאן ראייה חותכת וברורה, שחלילה לנו לומר שבמצוותינו אנו פועלים פעולות ומבטלים כוחות טומאה מדומיינים ולא קיימים. כי ה' אחד ושמו אחד. ואין הוא זקוק לנו על מנת "להלחם" או "להשבית" איזה כח מסויים. שהרי כולם ניוונים מכוחו, ואין הוא ניוון ומופעל משום דבר שבעולם.

וכבר כתב רבינו הרמב"ם (כפירוש המשנה הנוכרת) " ... וכאשר יפקפק אדם ביסוד מאלו היסודות הרי זה יצא מן הכלל וכפר בעיקר ונקרא מין ואפיקורוס וקוצץ בנטיעות, וחובה לשנותו ולהשמידו ועליו הוא אומר הלא משנאיך ה' אשנא וכו'".

וכעת נסביר הדברים, דוד המלך מודיע ואומר, שהקב"ה מעמיד אדם מושל ואחראי על אחרים, באופן שיעורר את כולם ליראת ה'. ומה היא? שילמד לפחד מן הבורא ולירא ממנו! וכמו שכתב התרגום יונתן, "אמר דוד אלהא דישך אל עלי מליל תקיפא דישך אל דשליט בבני אגיא קושטא ד אין אמר למנא לי מלכא דהוא משיחא דעתיך דיקום וישלוט בדחלתא

דיי". וכיאר יונתן, שאמר דוד שהמשיח שיקום על ישראל אשר יצא ממנו, יהיה שולט ביראת ה'. ומה היא? שיחדיר בצדקותו את יראת ה' בכל לבבות ישראל! (ע"פ הרד"ק). וכתב המצודת דוד והסבית, שכאשר עומד הצדיק למשול בבני אדם, אז תמשול יראת אלהים על העם, כי כל עיקר ממשלתו ודיבורו הוא לעשות רצון הבורא, ובכך בוודאי שעל ידי הצדיק האמיתי, תהיה בלב ישראל יראה ממנו יתברך. ובכך נתגלה הכסילות של עונה התשובה, שבעצם בתשובה אשר כתב ושרבט, חבויה כפירה אמיתית באלהי ישראל, שיבוש פאגני וארוח, וריח של מינות וזוהמה קשה.

ואף תלמוד מפורש לא הבינו. שדרשו רבותינו משל על הנאמר לעיל. ואמרו בתלמוד (בבלי מועד קטן טז:) "אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב נאם דוד בן ישי ונאם הגבר הקם על - נאם דוד בן ישי, שהקים עולה של תשובה. אמר אלהי ישראל לי דבר צור ישראל מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים, מאי קאמר? אמר רבי אבהו, הכי קאמר: אמר אלהי ישראל: לי דבר צור ישראל, אני מושל באדם, מי מושל בי - צדיק. שאני גוזר גזרה ומבטלה". ע"כ ובוודאי שכל המבין דבר זה כפשוטו, הרס והחשיך את כל התורה כולה.

כמו שכתב הרמב"ם (סנהדרין י' א' בפירוש המשנה): "וממה שאתה צריך לדעת, שדברי חכמים עליהם השלום, נחלקו בהם בני אדם [בהבנתם, באופן פירושם, ובתכלית ענינם. ונמנים אותם בני אדם] לשלוש כתות: הכת הראשונה, והם רוב [מבני אדם] אשר נפגשתי עמהם, ואשר ראיתי חבוריהם [המשובשים], ואשר שמעתי עליהם [ועל דבריהם המפורסמים, וראיתי ש] מבינים אותם, [כלומר את דברי חז"ל] כפשוטם [ממש], ואינם מסבירים אותם [לעומק כוונתם] כלל, [ואינם חוקרים לעיקר כוונתם הגדולה אשר כיוונו אלו השלימים], ונעשו אצלם, [כלומר אצל אותם בני אדם הנקראים כפי רבינו "הכת הראשונה"], כל הנמנעות [נמנע הוא דבר אשר לא יכול להתכן בגדרי הטבע אלא דווקא באורח נס פלאי ורחוק. והם, אותם אנשי הכת הזו, פירשו כל הדברים שאמרו חז"ל, שלא יכולים להיות בגדר הטבע אם לא בנס נמור, ועשו אותם את כל דבריהם] מחוייבי המציאות, [כלומר שכן זה היה ממש, בעבור שהוצרכו לפרש הדברים כפשוטם לפי רוב שיבושם].

ולא עשו בן [אותם המפרשים, וכותבי ספרים, ומגידי השיעורים] אלא [רק] מחמת סכלותם בחכמות [השלימות], וריחוקם מן המדעים [האמיתיים]. [בוודאי] אין בהם [באותם אנשי התורה ואלו שנקראים חכמים אשר מפרשים כל דבר כפשוטו, אין בהם] מן השלימות [האמיתית], עד כדי שיתעוררו על כך מעצמם. ומכיון שרוב בני התורה וכותבי הספרים הולכים בדרך זו, מחמת סיבה זו] לא מצאו [אפילו אחד] מעורר שיעורם [על טעותם וסכלותם], ולכן חושבים הם, שאין כוונת חכמים בכל מאמריהם המוחכמים, אלא מה שהבינו הם מהם, ושל כל דבריהם] הם כפשוטם. ואף על פי [שנראה לעין כל ופשוט הדבר], שיש בפשטי מקצת דבריהם מן הזרות [כלומר כל ילד יודע להבחין וידע לתמוה, אם תפרש כל אמרה של חז"ל כפשוטה, כי הדברים לא יתכנו בטבע אנושי]. עד כדי [כך] שאם תספרנו כפשוטו להמון העם [כאותו כת הראשונה שכך דורשים הדברים ברבים], כל שכן ליחידיהם, היו נדהמים בכך [תמהים שואלים] ואומרים, "היאך אפשר [איך יתכן] שיהא בעולם אדם שמדמה דברים אלו, וחושב [בדעתו הטפשית] שהם דברים נכונים, וכל שכן שימצאו חן בעיניו".

והכת הזו המסכנה, רחמנות על סכלותם, לפי שהם [באותם פירושיהם שפירשו על פי פשוטם של דברים ולא התבוננו לדבריהם העמוקים של רבותינו. כביכול חשבו שכך הם] רוממו את החכמים לפי [סכלותם] מחשבתם, [האמת הברורה היא, שפעלו להיפך הנגמור! כי בפירושיהם שנתנו וכתבו דברים זרים כאלו], אינם אלא משפילים אותם בתכלית השפלות, [והצרה הגדולה ביותר, שאותם המפרשים אפילו] אינם מרגישים בכך! וחי ה' [הריני נשבע בשמו של ה' יתברך], כי הכת הזו [המסכנה, הם אלו ה] מאבדים הדר התורה, [ולפי האמת] מחשיכים זהרה, ועושים [הם, את] תורת ה' בהיפך המכוון בה, לפי שה' אמר על חכמת תורתו, "אשר ישמעון את כל החוקים האלה וכו", [דווקא דברים אשר נשמעים על אחרים, ולא דברים שאינם נשמעים!]. והכת הזו דורשין מפשטי דברי חכמים, דברים אשר אם ישמעום העמים, [יצחקו ו] - יאמרו רק עם סכל ונבל הגוי הקטן הזה.

[וממה שראיתי] הרבה שעושיין כן, [הם אותם] הדרשנין המבינים [המסבירים] לעם [מלמדים אותם], מה שאינם מבינים הם עצמם, ומי יתן [אתם הדרשנים המשובשים] שתקו! כיון שאינם מבינים [בכלל] מה שלומדים, כל שכן שמקלקלים כאשר מסבירים זאת לאחרים]. מי יתן החרש תחרישון [ועל ידי שתחרישו] ותהי לכם לחכמה [כי השתיקה מורה על החכמה], או היה להם [לאותם דרשנין] לומר [האמת לקהל שומעם, ולהכריז בפניהם], אין אנו יודעים מה רצו חכמים [לומר לנו] בדברים אלו, ולא [נדע] היאך פירושו [האמיתי. אבל הם לא עשו כן], אלא חושבים [בקוצר דעתם] שהבינו [את דברי חכמינו עליהם השלום], [ולא זו בלבד, אלא מוסיפים רעה על רעה, ש]מעמידים את עצמם להבין [ללמד] לעם, מה שהבינו הם עצמם [בדעתם המשובשת, ולאמיתו של דבר, הם כלל] לא [הבינו] מה שאמרו חכמים. ודורשין בפני ההמון בדרשות [בתלמוד מסכת] ברכות, [ובתלמוד מסכת סנהדרין] פרק חלק וזולתם, כפשוטם מלה במלה [ללא כל הסבר שישבר את האוזן לקהל שומעיהם]. עכ"ל.

כל מי שמעכל את מה שכתוב כאן מסיק וזוכה לכמה מסקנות:

(א) החרבת היהדות באה בעקבות אי הבנת חז"ל וחוסר עיון בהם, במליצתם ומשליהם.

כמוכן וברור שכל זה הגיע מן החשק העז לחבר ספרים, להיות פוסק, להיות עוד אחד ששומעים עליו, עד שלא שמו ליבם לאמת של חז"ל. ולהרחבה עיון כמה שכתבתי כבר - השקפת התורה לאורו של הרמב"ם

וכעת האם נוכל לעלות על דעתינו, שיש אדם צדיק ככל שיהיה, שיכול למשול בבורא יתברך?! בוודאי שלא. אלא באים רבותינו השלימים, לומר לנו, שהבורא יתברך כאשר צריך לקחת את הדין מבני אדם חוטאים, אם עומד צדיק ומחזיר את עם ישראל בתשובה ומעמיד אותם על יראת ה', ממילא נזירת ה' נעלמת כלא היתה.

כמו שנאמר (ישעיהו פרק ו פסוק ט): "הַשִּׁמְן לִבְהֶעֶם הַזֶּה וְאֹנְיוֹ תִכְבַּד וְעֵינָיו הִשַׁע פְּנֵי יְרֵאָה קְעִינֵיו וּבְאֹנְיוֹ יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יִבִּין וְרָפָא לֵוִי". והרי עיקר הרפואה וביטול הגזירות באים בעקבות התשובה. וכאשר הצדיק מושל בעם, ומחזיר לעם יראת ה'. בזה הוא זוכה למשול על הגזירות, כלומר, לגרום לבורא יתברך לבטל את גזירותיו, שהרי לא באו אלא בעבור מעשי

בני אדם. ואם מתקנים מעשיהם, אין צורך בגזירות! ועל זה אמר (תהלים פרק יג פסוק א): "לִמְנַצֵּחַ מְזֻמָּוֹר לְדָוִד". ואמרו רבותינו בתלמוד (פסחים ק"ט): "אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל ברבי יוסי: מאי דכתיב למנצח מזמור לדוד. זמרו למי שנוצחין אותו ושמה. בא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מדת בשר ודם. בשר ודם מנצחין אותו - ועצב. אבל הקדוש ברוך הוא נוצחין אותו ושמח שנאמר ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו. אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל ברבי יוסי אמר רבי שמעון בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה: מאי דכתיב וידי אדם מתחת כנפיהם - ידו כתיב, זה ידו של הקדוש ברוך הוא שפרוסה תחת כנפי החיות כדי לקבל בעלי תשובה מיד מדת הדין". ע"כ. וכי יעלה על הדעת שאפשר לנצח את הבורא יתברך? בוודאי שלא! אלא הכל הוא על דרך המשל, לומר ולהודיע, שה' יתברך שמח אם אדם חוזר בתשובה על מעשיו, ובכך מסיר את הגזירות מעצמו!

ולכן הצדיק, הוא "מושל" בגזירת ה'. כלומר, יש ביד הצדיק לבטל גזירה רק באופן שהוא מחזיר את העם בתשובה. וכדוגמת מרדכי ואסתר, וכדוגמת משה רבינו, וכן על זאת הדרך. ובוה יתבאר בערותו וכסילותו של עונה התשובה, אשר חוסר הבנתו ומהירות תשובתו הכשילו כשלון גדול. מקוה אני שיחזור בתשובה שלימה על כך שחירף וגידף כלפי שמים.